

Råd angående handläggning av patienter med VÅRTOR (verruca vulgaris) - Hudkliniken

För dessa patienter gäller i första hand egenvård och i andra hand kontakt med primärvård.

Bakgrund

Verruca vulgaris eller vanliga vårtor på händer och fötter är ett ofta förekommande problem inom sjukvården. De beror på en ofarlig HPV- (Human Papilloma Virus) infektion som spontant självläker med tiden. Vanligast förekommande i barnåren, avtar i vuxen ålder.

Behandling

Vid exspektans försvinner de flesta vårtor på månader till år. Den enda behandlingsmetod som i studier visats signifikant mer effektiv än placebo är lokalbehandling med salicylsyra som finns i receptfria preparat på apoteket. Behandlingen är associerad till mycket få biverkningar. Se behandlingsschema nedan.

Övriga metoder saknar övertygande dokumentation men kan nämnas kryoterapi vilket används ibland på hudkliniker. Risk för biverkningar som lokal smärta och blåsor är vanligt förekommande och vårtor på fingrar kan vara svåra att behandla då de ofta sitter i anslutning till nagelanslag respektive digitalnerver vilka riskerar att skadas av behandlingen.

Symtomgivande vårtor beror oftast på otillräcklig lokalbehandling. En vårta som har filats ner ordentligt gör ej ont och patientens motivation till behandling måste ifrågasättas. Rekommendation om fotvård kan vara aktuell.

Behandlingsschema

Uppmjukande hand-/fotbad 15 minuter.

Nedfilning av förhårdnad hud.

Applicera vårtmedel i form av lösning eller plåster som finns receptfritt på apotek.

Alternativ behandling är vårtmedel i form av lösning under exempelvis Duodermplatta. Upprepas var tredje dag

Ovanstående råd skall utföras regelbundet i upp till åtminstone 3 månader för att effekten skall kunna utvärderas.

Remisspolicy

Lokalbehandling skall alltid provas under tillräcklig tid innan remiss övervägs.
Vissa regioner har helt slutat ta emot remisser men i Gävleborg gäller framledes:

Differentialdiagnostiska problem: Vårtor på ovanlig lokal där diagnosen är oklar.

Invalidiserande problem hos patient med immunosuppressiv behandling och där flitig lokalbehandling pågått under åtminstone 3 månader,

Patientinformation:

1177.se

www.vardguiden.se

Dokumentinformation

Dokumentet har granskats av:

Elisabeth Höchtl, öl, medicinsk rådgivare

Carina Larsson, chefsstöd

Tidigare versioner har granskats av:

Per Melander, chefsläkare, Primärvård

Tommy Lundmark, chefsläkare, Primärvård